

نومرو : ۱۱ ۱۸ ایلول ۱۹۱۹ پرشنبه نسخہ سی ۱۰ غرور

مدروسا دبا امتیازی

صدیحه زکریا

اداره خانه سی . . .

ثروت فتن مطبعه

سی داخلنده دائره

مخصوصه

لویوک و مجموعه

. . . باش محوری : خالده ادیب . . .

اون بش کوئده بر پرشنبه کوئتری چیقار علمی ، ادبی مجموعه در .

آسیادن آته بندیلر، راست کانی کسیدیلر،
آسدیلر، ییقدیلر، صوکره ایل عالمک مجلکشدن
هرکسک باشنه یوروق کسیدیلر!

سکوت آغیرلاشدی. کندنه کوکه نکه
آلیشان خطیب امنیتلی باقیشلرله اطرافلی سوزدرک:
— یوروق.. باشقه نه وار؟ دییه سوروروردی.
یغمان، قتل عامدن، سرسریلکدن باشقه نه
وار؟ دنیا باشقه دنیا، آرتق دوغوردن
اورکمه ملیز.

کوچ جوشان، آرسوبله ن ضیا بک اسکی
تورکرک مدنیلکندن، انی تشکیلاتدن مجته
قاله ی انی.. تخف کله! صلاح جیمجوز
بدتان محفظه سندن چیقارلمش کی کوف قوقان
بوکله ایله مدینیت آره سندن کی مناسیتی کندی
فقره لری قدر کولدریجی بولدی، قهقهه لرله
کولدی.

ایکنجی قهقهه خلیل بکدن کلدی، سمیز
ناظر معدنه قدر صاریله صاریله کوله رک:
— وای صلاح، بز سنی شاقادن سوسیال
لیست باغشدرق، سن صاحبجی سوسیالیست
ارلشسک! ددی.

برارقداشمک دقت ابتدکی کی خاندان
تغالی اوتومویله استاسیونه کیدن، صوکره ده
قولفریه برحرب قامیوی دولوسی اثواب طاشیان،
سرای و باب عالی مأمورلری طرفندن تشییع
اولونان ساخته سوسیالیستک نقای دوشر کی
اولدی، فقط نه اهیتی وار؟ هپسی، شاقا،
هپسی لاف و کذاف دکل؟ اوزمانلر کره ارض
اوستده ایله ایدورمه سوسیالیستدی، اونک
ایچون تحققدی، بوکون کره ارض اوستنده
حرب مسیبی دییه توقیف ایدلش بکانه سوسیال
لیستدر، بونک ایچون ده کولنج اولدی. فقط
بزده توله کولونجک فرق آذرر.

صلاح بک اسکی برتورک صدر اعظمک

فقط ایلر برسیلاب که تک برچانل طاشی کتیرمه مش
اولسون. بوکدیش دوز و منتظم یاتاق قازدن
دها بیاض بر قوم ایله اورتولی. روزکارک
اک اوفاق بر حرکتی اون یزندن اوبناغه کافی
کله جک قدر خفف و نارین رقوم بتاغی.

فقط بو بریلر مملکتی چیلایق، غیر منیت ده
ده کل. اورکوب جواروی و یا بلا باشند باشه
باغلرله قابیلر. بونلر مخروطلر آره سندن هر
بوش یردن استفاده ایدرک درحال قراکلی
رنکلیخی، ثوفلرک پارلاقنی آره سنده صوقارلر.
وادیلرله بیله قهملرک تشکیلات ابتدکی بیکپاره
سطح اورتیه سندن کنیش پشیمک پارچه لری
بو کیلرله کولومسره...

دارالفنون مدرسه ندن

فائز صبری

کچن سنه بو وقتلر ینه آطه ده ایدم. اوکله
اوستلری قلوبک ساکن باغچه سنک برکوشه سندن
دوستلرله دردلشدرک.

برکون ینه طوبلاغشدرق، نصلسه عدلیه
ناظری خلیل بک ده یازده ایدی دره دن
تیپدن هوایی سوزلرله اووندیمز صیره ده
آشاغی اسکله کوزلرموش یاناشد. ایچندن
صرحوم افریاسی، که داماددی، و اغایی ایله
برابر صلاح جیمجوز چیقدی. اوکون کچوب
کیدنه جکلردی، فقط خلیل بکی چیکنه مک
ایسته مه دیلر و بر اکاسر سلامندن صوکره نرم
متواضع غلبه لغمز قانیله یلر.

اسکی استانبول مبعوثی طریف حکایه لرا کلاتیرمش.
ن کندیسک ساده لافلرینی دیکله بیلمشیدم،
و بو ذاتی موقعیه مجلس ملیه، شرحه ناظر
پایه سنده چیقاران حکایه لرینک لافلری قدر صوغوق.
سومسز، بچاره اولوب اولمادیغی اکلایق
مراقنده ایدم. اسوه چ سوسیالیست قولفره سندن
هنوز عودت ایدن مبعوثلر اوکون اکلایه جنی
قهره لر بک جانلی شیلر اولمیدی! حاضر بولنانلردن
چون سس صدالری کسوب دودالری نیسمه
حاضر لادیلر. فقط، احتمال مجلسک ناچیزلکندن،
مسافرک بزه قارشلی جدیدکی و سوسیالیستکی
طوتدی. بکی مسلک بکی پروغرای اولق کرکدر.
استانبول مبعوثی ایسته بونی ایشاحه قوبولدی:
— کورمه جکسکز، مجلسده بتون ملتیک
استقلالیه ایسته به جکم نه کورولتو، نه کورولتو..
بکا آلچنی دییه باغیره جکلر، وطن خانی دییه جکلر..
زبان یوق، حقیقت بو: ارتق خرسه یانلرک یقه سنی
براقلیز، بز تورکرک مدنی آدملر دکلز

«بز» دیسی سوسدن عبارتدی. «اونلر،
اوتورکرل!» دیک ایسته مشیدی. فصل که نتیجه
بوکا واردی:

— تورکرک یغماندن باشقه نه یایدیلر؟

کوستریور بوسورتیه بیکلرجه اهراملر بمضاً پارلاق
صاری، کاه قویو ماوی، آره صره لطیف پنبه
رنکله بورونیور. قزبل ایرماغی (آواوسده)
کچنلر او پنبه طاعک آنکنی سوله یین و کاه طاعیق
کاه طوبلوشکلر آلان مخروطلری اوزافندن اسکی
برقه رمان سلطان اردوسنک چادیرلرینه بکزه تمکدن
کندیلرینی آله مازلر.

بعض مارفلرده قایمخلف رنکده طبقه لرک
بربری اوزرینه قومسندن تشکیلاتشدر. او
وقت اهرامک اوزرنده بربری قووالایان
مخلف رنکله کورولور بو مخروطلر آره سندن
یا بلا بمضاً عمودی جدارلر مالک وادیلرله
ده لشمدر. بو وادیلرله عین درجه ده غرابته
مالکدر. بونلرک اک کوزلی ماچان وادیسی...
قورومش بر سیل یاتاغی تصور ایدیکز...

اوغلی، خاندان افریاسی، تورک بودجه سنک
اسکاتی اوستنده قورولمش قوناغنده یاشایان
عثمانی اصولی براسیلزاده ایدی! آغزنده بر دیش
چوروکی کچی کیرلی صیربتان تورک کله سی
کندی ملتک اسمی ایدی. واکون تورکرک
چناق قلعه داستانک صوکره مصرعنی چوقدن
سوله مشلردی، یوردلرینک یغردن رر درین
کوک کی سوکون بوزواللی انسان سورولرینک
برایجی غایبجاده، اونکی ارجی باب لمندیده،
ر باشقه تولی مجستان ایچلرنده ایدی.

ینه بو سوروی وقتیه هاوانه سنک بیاض
کولی سرپرک اوزون طیرناغک کوستردیکی
تولوم بولرینه سوق ایدن قوماندانلردن بری،
یعنی عینی حرب سنه لرند: — قارشلی طرفه می
کچمک؟ نه غریب لاقیردی. تورک صورانی
کورمک می؟

دیمشیدی، اوده بر اسکی صدراعظمک
اوغلی ایدی. کرچه چوق زمانلر تورکرک محله لی
طرفلرینه کچمیدی، فقط برکون تورک خارجیه
نظارتک بوکسک ماشلی بر مقامه صیجریه رق کچدی.
دردلی بر دوستم مرخصلاق غوغالری
استانده:

— بفس سنه در، اون سنه در بوتون
تورکرک علمنه سوز سوبیلر، تورک اسحنی
اوستلرینه آلمدن اوتانانلر پلوس کله سنی دوپونجه
ملتک جاندن مدافعی کسیدیلر. براقش شو
بیچاره لری، فصل کندیلری اولدیلرسه، کندی
اضطرابلرینی کندی دیلرله آکلایسینلر!

دیورودی.
چوقکدن دویمشدم: آغا باباسی خالص
بر چغنجی ایش، کندی استانبولده بیومش،
مأموریت ماصه سی باشنده بوزی و بیغی دامادله
لایق کورمشلر و کندیلرینه سراه آملر! نه دن
صوکره برکون، او حشمتلی مذسوبلی کونلرنده
قصرک بالقونندن باغچه بی سیر ایدرکن ایجری
سوروسیت برر بچره عائله سی کیرمش، نه کستاخلق؟
پرنسک صباح اوبقوسنی او بودینی برکاشانه ده
بوقیلیق قیافتک ایشی نه؟

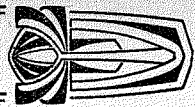
— آغالر پس افرالری بوری می کتیره
جکلر! آلوب چارشلی قهوه سنه کوند سونلر.
دییه باغیرمش، پایلامش.

حدقی آره سنده کهایمی یاننه یافلاشوب:
— افندهن، عفو ایدرسکز، کلنلر عموجه
عائله کزمش!

دیر. فاجعه یی دوشونکز، فقط قوجه اصیل
اواننده پرنسک خاله عائله سنک چرکزنه
داغلرنده بوتون قق قق قق اوغراشدیلر. لسه بیدی،
شبه سز او قدر محجوب اولسنه سبب یوقدی.
کنجک ادبیات جدیدنه ناشرلردن برینک
خسته نقلی تورک عسکرلرینه آجیان حکایه سی
بریا یسینی اوقومشیدم؛ هیچ اونو غام، اقسامه
قدر اوکه کلنه بوغرتنه کوستردم. تورکرک
صرحت ایدن برتورک، هم ناصل تورک؟ صنعت

الك كوزل اثرى كيم باژدى ؟

فاروق نافذ، على جانب ،
خالد فخري ، احمد واسم ،
رفيق خالد، على كمال ، عمر
سيف الدين ، خالد ادب ،
رشاد نوري ، فؤاد ،
احمد حكمت ، حمد الله
صبيح ، روشن اشرف ،
مفيدة فريد ، فالح روفي ،
فاضل احمد ، حفطي توفيق ،
كاظم نامي ، جلال ساهر ،
احمد هاشم ، جميل سليمان .
سبحه زكريا خانم وبكار .
معلم : سليمان شوكت ،

ا . سيني بك

فريد ، ا . نجحي ، حقي طارق ، حسين راغب .

كنديلرته ، فكرلرني استمزاج ايتك اوزره ،
مراجعت ايتديكمز بعض ادب وشاعرلر
آنككك شككك

اعتراض ايتديلر .
اثرده نجه منظوم
ومنثوري آيبرماق
لازم كاير ديديلر .
حال بوكه بوبله
ياپسه يدق ، ايشك
اينندن چيغمق
مشكل اولوردى .

نجد امين بك

صوكر توفيق
فكرت منظوم اثرلرله طائفس برشاعردر . اونك
ايچون مكافاتي منظوم اثرلره حصرايتكي دهاموافق
بولدق . بهضيلر ده ، «هرهانكي بر شعردر بر
اثرصايلر . كوزل بر
شعر يازان بر شاعر ،

على جانب بك

صاچه پيتلردن مركب
بركتاب صاحبه ترجيح

ايدله مليدر ؟ « ديديلر . بو اعتراض برآز
دوغريدر . ومجموعه هيئي ، آنككي آجديني زمان
بوبله اعتراض وارد اولاجقني دوشونه مشدى .
كرك مراجعت ايتديكمز ادب وشاعرلر وكرك
قارئلر بر شاعري انتخاب ايدر كن ايتستدكاريني
يازمقده سربستدرلر .

توفيق فكرت صوك
اثرني ملي وزنله يازمشدى .
حتي استانبوللا روم ادبا .
سندن بر ذات وقتيله هلاله
يازديني بر تنقيدده :
«فكرتك رباب شكسته سي
خلوقك دفتري بلكر ركون
اوتوتوله جق ، چونكه
لسان عربيجه ، عجمجه
تركيلرله ملع اسكي بر
مدرسسه لسانيدي .
حال بوكه صوك اثرى
اولان «شرمين» تماميله

قونوشولان استانبول توركيجه سي ملي وزنله
يازلشدى . عصرلر كچه توركار شرمينك كوزل
لساني اسكيمش كورمه يه جكلر وداغما اوقويه .
جفلردر « ديمشدى .

خالد فخري بك

كيم اولاييله جكني ادبيلر عزه صووردق . فكرتك
وفاشدن برى شعر واديسنده منظوم اثر
نشر ايدن شاعرلر بر شونلردر :

مجموعه هنر بوباده
آتيده كي محررواديبلك

يوسف ضيا بك

فكرلرني به مراجعت
ايتشدر . قارئلر يازكده
دوشونجه لرني ، ايلول نهايته قدر بيلدبرملر
رجا اولونور :

عبدالحق حامد ، جناب شهاب الدين ، سليمان
نظيف ، يحيي كمال ، مدحت جلال ، على اميري ،
على اكرم ، محمد امين ، ا . سيني ، يوسف ضيا ،

توركلردن ، مشهور وكبار توركلردن برى .
آه اترلندن قويدقمز ، دامارلردن سوكو .
لديكمز السانلر ، استانبول بوبله در .

بوصنف ، زادكانلني ، كوكسليته طاقدقلى
مداليه كبي ، باب عالي توجبهاتي آره سنده
آلوب و برن صنف ، تملني اشاعيدن كن رشوت
ويوفاريدين كن عطيه ايله قوران صنف ، رشوت
افنديلر و عطيه بندلر ، بكنمه دكلري ملته
خوش كونلرند ياشبوغ كسيلوب بدبخت آنلرند
اوني كوشده بوجانده كيمسه سز ، چاره سز ،
دوستمز براقانلر ، بونلك سسلرني نصل بوغملني ؟
بوچ كوكي بلكلرند ، جاريه قارنك ايتيله بسله توب
اصيللر اصيل دوغانلردن نه زمان قورتولا جفز ؟
شيمدي اونلر يالكرده دكلدرلر ، ميدانده طاقم
طاقم اوشاقلر وار !

متاركة دنبري بوفنديلر كوشكلردن ، بو
اوشاقلر غزته لردن توركلره هجوم ايتكده دوام
ايتدى . وه نيزه لوس مهم دكل ، ناخيدروموسك
اهميتي بوق ، حدودلرده برسيل كي جوشدقن
صوكره شيمدي بتون اناطولي يوردنده ، برنم
كي ، يواش يواش ، ايچين ايچين صيزان ،
اياغمك آتنده كي طوبراني بارچه سنده بيله ايليقي
رطوتي دو بولان تورك قاني ، هب برحسابه ،
اونلك حساسمه زيان اولدى . يارين ينه اونلر
اوموزلرند رتبه لرني وپيشلرند اوشاقلرله طرف
طرف حيت وناموس نقاني طائينه جفلر ، شيمدي
برونلرني برتفعن كي كلوب معده لرني بولاتي و برن
بوتورك قاني اوستنده آچان قيزيل چيچكلر
اونلر قوپاروب سوزكون پارمقلى آره سنده
اونلر قوقلايه جفلر اذانا كنديلر ده ، پارمقلى
اره سنده كي قيزيل چيچكلر كبي ، اوجومرد
قالك شو نانكور طوبراق اوستنه صيزديرديني
كوبره ده يتشديلردى !

ارتق تورك دشمنلرني اوروپاده ، فرنك
غزته لرنده آرامابورم . تورك ظلمني كوسترن
اك قيمتلي وثيقه لر ، اك امين شهادتلر باب عالي
جاده سي مطبوعاتنده چيقدى ، توركلر جانن
دشمنلرني ، بوملك اسمندن بيله تيكيستلر بوغاز
ايچي ياليلرنده ، صيفيه كوشكلرنده ، شهر
قونالرنده ياشايور !

بريسيط قفالي وقعه نويس اولمليدى . اسكي
وقعه نويسلر اولسه بدي ، ساده تورك نثرندن دكل ،
دهانه لردن محروم قاليردق ! بووقعه نويس قدم حرم
هايون ديوارى كي صبرتي ملته چوبروب حرمده
كچن وحرمة قدر كان شيلر دكل ، ديارديار ،
كوكل كوكل دولاشوب بتون زمانه فقره لرني
طوبلايان ساده ، خالص ، تميز برعثانلي اولمليدى .
زيرابودملر عثمانلي دين هر شيكك حصاد وميوه
دملرلر . اولغون ميوه لر شيمدي صارقيور ،
وبزي ياپراقلرنيك رونقيه الداتان آغاچلر ك بو زوق
عصاره لي نانكور دالاري شيمدي كورونيور !

بيوك اطه ۲۴ اغستوس

فالح رفقي